

STEAM

İnnovasiya Mərkəzi

Xəbər verdiyimiz kimi, 2023-cü ilin ilk iş həftəsinin birinci günü, yanvarın 5-də Bakıda "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"nin açılışı olub. Açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva iştirak ediblər. Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev dövlətimizin başçısına və Birinci vitse-prezidentə Mərkəzdə yaradılan şərait barədə məlumat verib.

Məqsəd şagirdlərin potensialını və maraqlarını cəmiyyətə xidmət işinə yönəltmək, onları öyrənməyə həvəsləndirməkdir

İqrar Nazarov:

"Mərkəzdə fəaliyyətlər bizim gördüyümüz ənənəvi təhsil metodlarından kifayət qədər fərqli və innovativdir"

Respublikamızda elm və təhsilin davamlı inkişafında, bu sahələrdə yeniliklərin tətbiqində, şagirdlərin müasir bacarıqlarının və texniki biliklərinin aşkara çıxarılmasında, gənc nəslin yeni ideyaların reallaşdırılmasında mühüm işlər görülür, uğurlu islahatlar həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası"nın əsas sütunlarından olan innovativ iqtisadi mühitin formalaşması üçün insan kapitalının təkmilləşdirilməsi, əmək bazarında rəqabətqabiliyyətli ixtisaslı kadrların hazırlanması prioritet istiqamətlərdəndir. "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"nin istifadəyə verilməsi də ölkə təhsilalanları ilə bağlı müəyyən olunmuş hədəflərə çatmaq məqsədilə yaradılıb.

Elm və Təhsil Nazirliyinin "STEAM" layihəsinin rəhbəri İqrar Nazarov qəzetimizə müsahibəsində bildirib: "Yeni istifadəyə verilən "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"ndə elmi araşdırma, praktik təcrübələr, xüsusi bilik və bacarıqların inkişaf etdirilməsi istiqamətində məşğələlərin keçirilməsi, virtual reallıq üzərində qurulan VR təhsilin tədrisi, startap layihələrin hazırlanması, innovativ texnologiyaların tətbiqi, ixtisaslı mütəxəssislərlə müxtəlif yaş qrupuna aid insanların birgə fəaliyyətinin təşkili nəzərdə tutulub. "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"ndə yaradılmış elmi eksponatlar hissəsi ilə yanaşı, funksional otaqlar da fəaliyyət göstərir və bütün yaş qruplarını (4+yaş) əhatə edir. Ümumi sahəsi 3500 kvadratmetrdən çox olan "STEAM İnnovasiya Mərkəzi" dörd mərtəbədə ibarətdir və hər mərtəbə üzrə ayrılmış məkanlar əsas konseptin müəyyən hissəsinə əks etdirir. Mərkəz 4 "Nyuton elm otağı", "Elmi eksponatlar sərgisi", "Aviasiya akademiyası", "İdeya laboratoriyası", "STEAM TV", həmçinin köməkçi və funksional sahələrdən təşkil olunub. "Nyuton otağı" aktiv elmi fəaliyyət və təcrübələrin aparılması üçün uyğunlaşdırılmış məkan olub bir neçə otaqdan ibarətdir. Funksional sahələrə ofislər, fəaliyyət sahələri, əlavə avadanlıqların yerləşdirilməsi, həmçinin əməkdaşlar üçün

ayrılmış sahələr daxildir. Köməkçi sahələr müxtəlif elmi fəaliyyətlərin nümayişi, tədqiqatlar, mühazirələr, toplantı və tədbirlərin keçirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş akt zalı, Elm teatrı, VR (Virtual Realıq) studiyası, dron sahəsi, 3D hologram və dükən olaraq müəyyən edilmişdir. Sergi sahəsi kvest otaq da daxil olmaqla özündə 20 elmi eksponatı birləşdirir. İstifadəsində əsas məqsədin iştirakçılarda əhəmiyyətli bilik və bacarıqların ödənilməsi olan elmi eksponatlar Azərbaycanda ilk dəfə olaraq "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"ndə nümayiş etdirilir.

"STEAM" layihəsi artıq dördüncü ildir ki, ölkəmizdə tətbiq olunur. Orta məktəblərdə "STEAM" layihəsi tədris edilməklə yanaşı, bütün ölkə ərazisində 22 "STEAM" Mərkəzi də açılıb. "STEAM İnnovasiya Mərkəzi" isə tamamilə fərqli konseptdədir. Mərkəzin məqsədi şagirdlərin potensialını və maraqlarını cəmiyyətə xidmət işinə yönəltmək, onları öyrənməyə həvəsləndirməkdir. Bu mərkəzdə həm elmi muzeyi, həm də fəaliyyət zonaları mövcuddur. Fəaliyyətlər bizim gördüyümüz ənənəvi təhsil metodlarından kifayət qədər fərqli və innovativdir. Muzey konseptində isə çox interaktiv təcrübələr var. Mərkəzə müxtəlif yaş qruplarından uşaqlar, tələbələr gələ bilər. Mərkəzdə 12 yaşdan yuxarı uşaqlar üçün, eləcə də valideynlərlə birgə həyata keçirilməsi mümkün olan fəaliyyətlər mövcuddur. Burada fəaliyyətlərdən istifadə edə bilmək və iştirakçı olmaq üçün ediləcək müəssisələr onlayn formada olacaqdır. Mərkəzin eyni zamanda 300 ziyarətçi qəbul etmək imkanı vardır və qısa zamanda müəssisələrin qəbuluna başlanılacaqdır".

Yüksəkixtisaslı kadr hazırlığı istiqamətində mütəxəssis yetişməsinə hədəflənmiş "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"

Dünya bazarında yeni səviyyəyə malik mütəxəssislərə duyulan böyük tələb səlahiyyətli, rəqabətə davamlı, peşəkar biliklərlə sa-

hib, gələcək perspektivləri görən və uzunmüddətli proqnozlar həyata keçirə bilən şəxslər yetişdirməyin vacibliyini ortaya qoyur. STEAM tədris metodikasının tətbiqi yalnız imtahanlara hazırlığa yönəlməmiş təhsil modellərindən azad olaraq yaradıcılıq və praktiki öyrənməyə üstünlük verir, şagirdlərdə məntiqi, texnoloji, analitik təkfəkkürü inkişaf etdirir. STEAM müxtəlif fənləri birləşdirərək gündəlik həyatdakı reallıq sifəti gətirən təhsil çərçivəsidir. STEAM STEM təhsilinin ikinci pilləsidir ki, burada bədii və dizaynla bağlı bacarıqlar və düşüncə prosesləri şagirdin öyrənmə prosesinə daxil edilir. STEAM XXI əsr bacarıqlarını özündə əks etdirən yeni nəslin formalaşmasına hədəflənib və burada ən vacib məqamlardan biri kimi müxtəlif yaş qateqoriyalarından olan insanların vahid komandalarda birləşərək birgə iş qurmaq, yeni ideyalar üzərində işləmək və düşünmək bacarığını inkişaf etdirməkdir.

Dördüncü sənaye inqilabına doğru irəlilədikcə robot texnikası və süni intellektin yüksəlişi ilə birlikdə STEAM təhsildə kişilərin üstünlük təşkil etdiyi peşələr qızların cəlb edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. STEAM təhsili gənci əhatə edir və bütün texniki bacarıq səviyyələri üçün ölçəndir. STEAM təhsil və təcrübəlik və Vətəna sevgi üzərində qurulmalıdır. Bu mövqə ölkəmizə fayda gətirə biləcək mütəxəssislər yetişdirməyi nəzərdə tutur.

STEAM öyrənmə modulları xüsusən də orta məktəblərdə şagirdlərin maraq və idrak resurslarını inkişaf etdirir, onlara dünyanın mürəkkəbliyini dərk etməyə yollar göstərir, hazırkı dövrün, iqlim dəyişikliyi kimi problemlərin hədəsinə gəlmək üçün düzgün vasitələrlə təmin edir. Gələcək nəsillə iqlim dəyişikliyinə cəmiyyət üçün artan potensial təhlükəli təsir anlayışı ilə bu problemlərin gündəlik olaraq konkret tədbirlərlə həll edilməsi zərurətini təmin edəcək bağlayıcı zəncir rolunu oynayır. STEAM təhsil gənc nəslin daha yaşlı və daha davamlı mühitlərə keçidini dəstəkləmək üçün lazımi alətlərlə təchiz edilmiş açıqdır.

Beləliklə, "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"nin istifadəyə verilməsi əlamətdar elm və təhsil hadisəsi olmaqla ölkəmizin müasir innovasiyaya, dünyada elm və təhsil tutumlu ölkələrdə tətbiq olunan təhsil yeniliklərinə nə qədər açıq olmasının bariz nümunəsidir. "STEAM İnnovasiya Mərkəzi" müasir dünyanın yeni yaradıcı peşə və ixtisaslarına yiyələnməyə, təkmilləşdirməyə, gələcək ixtisaslarını müəyyənləşdirməyə imkan yaratmaqla bərabər beynəlxalq reallıqlar nəzərə alınmaqla yüksəkixtisaslı kadr hazırlığı istiqamətində mütəxəssis yetişməsinə hədəflənmiş çox vacib təhsil və tədris müəssisəsidir.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVA

"STEAM İnnovasiya Mərkəzi"ndə elmi araşdırma, praktik təcrübələr, xüsusi bilik və bacarıqların inkişaf etdirilməsi istiqamətində məşğələlərin keçirilməsi, virtual reallıq üzərində qurulan VR təhsilin tədrisi, startap layihələrin hazırlanması, innovativ texnologiyaların tətbiqi, ixtisaslı mütəxəssislərlə müxtəlif yaş qrupuna aid insanların birgə fəaliyyətinin təşkili nəzərdə tutulub.

"STEAM İnnovasiya Mərkəzi" müasir dünyanın yeni yaradıcı peşə və ixtisaslarına yiyələnməyə, təkmilləşdirməyə, gələcək ixtisaslarını müəyyənləşdirməyə imkan yaratmaqla bərabər beynəlxalq reallıqlar nəzərə alınmaqla yüksəkixtisaslı kadr hazırlığı istiqamətində mütəxəssis yetişməsinə hədəflənmiş çox vacib təhsil və tədris müəssisəsidir.

Dördüncü sənaye inqilabına doğru irəlilədikcə robot texnikası və süni intellektin yüksəlişi ilə birlikdə STEAM təhsildə kişilərin üstünlük təşkil etdiyi peşələr qızların cəlb edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. STEAM təhsili gənci əhatə edir və bütün texniki bacarıq səviyyələri üçün ölçəndir.

Mərkəzə müxtəlif yaş qruplarından uşaqlar, tələbələr gələ bilər. Mərkəzdə 12 yaşdan yuxarı uşaqlar üçün, eləcə də valideynlərlə birgə həyata keçirilməsi mümkün olan fəaliyyətlər mövcuddur.

İştirakçılarda əhəmiyyətli bilik və bacarıqların ödənilməsi olan elmi eksponatlar Azərbaycanda ilk dəfə olaraq "STEAM İnnovasiya Mərkəzi"ndə nümayiş etdirilir.

Beynəlxalq STEAM təlimi keçiriləcək

Ümummillə Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş "Hədəfdə STEAM - 5" Beynəlxalq İnteraktiv Təlimi keçiriləcək. Barədə tədbirin təşkilatçısı olan Hədəf STEAM liseyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, tədbir 27-28 yanvar 2023-cü il tarixlərində Hədəf Liseyinin Nəsimi filialında keçiriləcək: "Artıq beşinci reallaşacaq bu təlim 2019-cu ildən Azərbaycanın ilk STEAM liseyi olan Hədəf liseyi tərəfindən keçirilir. Bu müddət ərzində təlimi keçib, sertifikat alan yüzlərlə müəllim var. Təlim-treninglərin əsas məqsədi müasir dünyanın ön qabaqcıl

təhsil modellərindən olan STEAM əsaslı təhsilin ölkəmizdə tətbiqi təcrübəsini paylaşmaqdır. İştirakçılar STEAM, Makeblock robotika, Arduino, MatataLab, Robotzadə və Fischer-technik kimi metod və məhsulların, CNC lazer və 3D printer aparatlarının tətbiqi ilə toxunaraq, ev tapşırığına ehtiyac olmadan dərslərdə öyrənmənin effektivliyini müşahidə edəcək, STEAM dərslərinin qurulması, STEAM əsaslı təhsildə fənlərin inteqrasiyasından düzgün istifadə, humanitar fənlərin STEAM dərslərində aktiv iştirak edəcək, STEAM-la bağlı suallara cavab tapacaqlar".

Qeyd edilib ki, təlim-treninglər müasir təhsil işçilərinin məruzələrinə, 5 blokda 5 fərqli təlim modelləri üzərində qurulmuş interaktiv və interaktiv dərslərdən, məruzəçilərin və təşkilatçıların panel toplantısından ibarət olacaq. "Təlimə hər blok üzrə 25 müdavin qəbul edilir. Təlimin sonunda iştirakçılara Hədəfdə STEAM sertifikatı və Hədəf nəşrlərindən kitab hədiyyələri veriləcəkdir. Qeydiyyat üçün bu linkə (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdTSnqErM1IvgYB27vZl3QdS4WWDp0xQhe_bVf6q6f902hdw/viewform) daxil ola bilərsiniz".

